

DÖNEM: 23

YASAMA YILI: 4

TBMM
DİLEKÇE KOMİSYONU
GENEL KURUL
KARAR CETVELİ

Sayı: 11

YAYIM TARİHİ
29/06/2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Dilekçe Komisyonu Genel Kurul Kararı

Karar No: 20

Tarih:25/6/2010

Dilekçe No	Dilekçe Sahibinin Adı Soyadı	Dilekçe Konusu
4143	Gülbahar Yılmaz ve 160 kişi Talatpaşa Bulvarı/Çankaya /Ankara Erzurum Mahallesi Muhtarlığı ve 18 apartman yöneticisi. Talatpaşa Bulvarı/Çankaya /Ankara	<i>Kamu düzenini bozduğu, insanların sağlıklı çevrede yaşama hakkını engellediği iddiasıyla Talatpaşa Bulvarındaki eğlence sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin ve bu bölgede bulunan oto alım satımı yapan işletmelerin meskun mahalden başka bir yere taşınmasına dair.</i>

Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu (DKGK), 2/12/2009 tarihi toplantısında, “çevre ve asayiş sorunlarını dile getirerek Talatpaşa Bulvarındaki eğlence sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin ve bu bölgede bulunan oto alım satımı yapan işletmelerin meskun mahalden başka bir yere taşınmasına” ilişkin iddia ve talepleri içeren dilekçeleri gündemine almış, içtüzüğün ilgili hükümleri uyarınca yapılan usulî inceleme sonucunda dilekçelerin esastan görüşülmesine ve aynı talep ve şikayeti içermeleri nedeniyle birlikte görüşülmesine karar vermiş, iddia ve taleplerin araştırılıp incelenmesi için Kayseri Milletvekili Ahmet ÖKSÜZKAYA, Muş Milletvekili Seracettin KARAYAĞIZ ve Aydın Milletvekili Recep TANER’den oluşan bir alt komisyon kurulmasına ve bu alt komisyonunun araştırma ve incelemeleri sonucu hazırlayacağı rapor doğrultusunda çalışmaların devam ettirilmesine karar vermiştir.

Kısaca belirtmek gerekirse dilekçelerde;

Talatpaşa bulvarında, ruhsatlı olarak faaliyet gösteren eğlence mekanları ile araba galerilerinin meskun mahalde ve konutları altında faaliyet gösterdiklerini, bulvarda eğlence sektöründe faaliyet gösteren 11 işletmenin bulunduğu, buna karşın 600 civarında konutun bulunduğu,

Bu işyerlerinden kaynaklanan çevre ve asayiş sorunları nedeniyle konutlarda oturanların, güvenliği, huzuru, esenliği ve sağlığının ihlal edildiği,

Örneğin, sarhoş kişilerin kendilerini rahatsız ettiklerini, sık sık ölümlü olaylara varan kavgaların yaşandığı, fuhuş yaptırıldığı, uyuşturucu pazarlandığı, gürültü kirliliğinin

yaşandığını, çalıştırdıkları küçük kızları açtıkları deliklerden içeri sokarak apartmanları kötü amaçlar için kullandıkları,

İnsanların tehdit ve taciz edildiğini, silah seslerinin eksik olmadığını,

Söz konusu bölgede oturanların pek çok temel hak ve özgürlüğünün ihlal edildiğini, insanların rahatsız edildiğini, bu bölgede oturanların salt burada oturmaktan dolayı saygınlığının zedelendiği, korku ve kaygı içerisinde oturduklarını, misafirlerinin gönül rahatlığıyla gelemediğini, konutlarını kiralayamadıklarını ve değerinin çok altında devredebildikleri,

Oto galerilerinin bölge dışına çıkartılmasına ilişkin alınan kararların 7 yıl geçmesine karşın uygulanmadığı,

Defaatle yetkili idari makamlara şikayet ve talep başvurusunda bulunmalarına karşın ilgili idarelerin sorunları çözemediklerini, asayişin ve kamu düzeninin sağlanamadığı,

İddia edilerek,

Talatpaşa Bulvarı civarındaki eğlence sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin ve bu bölgede bulunan ikinci el oto alım satımı yapan işletmelerin meskun mahalden başka bir yere taşınmasını ve kamu düzeninin sağlanmasına ilişkin gerekli tedbirlerin alınmasını talep etmektedirler.

Konunun diğer bir boyutu ise DKGK'nun özellikle konutların altında ikinci el oto alım ve satımı yapan yerlere ilişkin verdiği 24/1/2007 tarihli ve 30 numaralı kararının, ilgili idarelerce, şikayete konu bölgede ne ölçüde uygulamaya aktarıldığını tespit etmektir.

Belirtilen karar doğrultusunda çalışmalarını yürüten Alt komisyonumuz 12/9/2009 ve 2/2/2010 tarihli toplantılarıyla, müşterileri, Ankara Valiliği, Ankara Büyükşehir Belediyesi, Altındağ ve Çankaya Belediyesi ile Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi temsilcilerinin bilgisine başvurmuş, 25/5/2010 tarihinde şikayet mahallinde yerinde incelemelerde bulunmuş, Komisyon Başkanlığının muhtelif tarihli yazışmaları sonucu ulaşan belge ve bilgileri incelemiştir.

1- Müşteki Sıfatıyla Talatpaşa Bulvarı Sakinleri Tarafından;

Talatpaşa bulvarı bölgesinin okul ve hastanelerin bulunduğu insanların yaşam alanı olduğunu, bulvar üzerindeki eğlence mekanlarından kaynaklanan çok çeşitli sorunlar yaşandığını, pek çok binada kurşun izi olduğunu, insanların güven içinde balkonlarına bile çıkamadıklarını, sokakta çocuklarıyla rahat dolaşamadıklarını, bölge sakinlerinin fiziksel ve cinsel tacize uğradıklarını, bazı dairelerin fuhuş amacıyla kullanıldığını, gece geç saatlere kadar aşırı gürültüden ötürü bölge sakinlerinin uyuyamadıklarını, sokakların kirletildiğini, ayrıca bölgede çok sayıda oto galerileri bulunduğunu, burada tutulan çoğu LPG'li olan araçların tehlike yarattığını ve kaldırım kenarlarını işgal ettiklerini, insanlar kaldırımları kullanamadıkları için yoldan yürümek durumunda kaldıklarını, sorunların aşılması için ilgili idari makamlarına başvurdukları için bölgede faaliyet gösteren işletme sahiplerince tehdit edilip hakaret edildiklerini, muhtelif idari kurum ve kuruluşlarına yaptıkları başvurulara cevap

alamadıklarını belirterek, onurlu ve güvenli yaşam haklarının güvence altına alınmasını, ikinci el oto alım satımı yapan işletmeler için tasarlanan belirli yerlerde toplama projelerinin Talatlaşa bulvarında bulunan eğlence mekanları için de yapılmasını talep etmişlerdir.

2- Kamu kurum ve Kuruluşlarının Verdiği Bilgiler:

Çankaya Belediyesi Ruhsat ve Denetim Müdürü Mehmet Yıldırım;

Vatandaşlardan gelen talepleri dikkatlice incelediklerini, vatandaşlarla irtibata geçtiklerini,

Bir iş yerinin ruhsatının keyfi bir şekilde yeterli hukuki sebep ve olgu olmadan iptal edilemeyeceğini, bulvar üzerinde kendi belediyeleri sınırları içerisinde üç bina altında yalnızca altı tane umuma açık eğlence mekanı olduğunu, bulvar üzerinde yaşanan sorunların daha çok asayiş sorunu olduğunu,

2004 yılına kadar bir bölgenin alkollü bölge olarak tanımlanmasının kolluk makamlarınca yapıldığını, 2004 yılı itibariyle bu yetkinin belediyelere verildiğini, bölgedeki alkollü eğlence mekanlarının ruhsatlarının 2004'te Polis Vazife ve Selahiyet Kanunu'nda yapılan değişiklik öncesinde kolluk makamları tarafından verildiğini, Çankaya Belediyesi'nin bu doğrultuda bölgedeki işletmelerin ruhsatlarını yenilediğini ve ruhsatların ancak belirli bir hukuki süreç izlenerek iptal edilebileceğini,

Altındağ Belediyesi'nin bölgenin kendi sahası içinde kalan bölümünü alkollü bölge statüsünden çıkardığını, işletmeler için de devir haklarının olmaması kaydıyla faaliyetlerine devam etmeleri kararı verdiğini,

Çankaya Belediyesinin de bu doğrultuda bir çalışmasının mevcut olduğunu, vatandaşlardan gelen bu yöndeki talepleri haklı bulduklarını, Çankaya Belediyesi sınırları içinde kalan bölgenin alkollü bölge statüsünden çıkarılması ve işletmelerin devir haklarının olmaması kaydıyla faaliyetlerinde devam etmelerine ilişkin bir ön çalışma yaptıklarını ve ilk Belediye Meclisi toplantısında bu çalışmanın sunulacağını, Altındağ Belediyesinin paralelinde vatandaşların talepleri doğrultusunda bir karar alınması düşüncelerinin bulunduğunu,

Ancak ruhsatların Polis Vazife ve Selahiyetleri Kanunu gereğince Mülki amir tarafından asayiş ve güvenlik gerekçesiyle bir talebin gelmesi durumunda, bu yönde tespitlerin taraflarına iletilmesi durumunda iptal edilebileceğini, sorunun çözümünün kolluk hizmetlerinin iyileştirilmesinde aranması gerektiğini,

21/11/2008 tarihinde İçişleri Bakanlığı tarafından yayımlanan ve ikinci el oto galerilerinin apartman altlarında faaliyet göstermelerine izin verilmemesine ilişkin genelgenin yayımlandığı tarihten itibaren Çankaya'da apartman altlarındaki hiçbir ikinci el oto galerisine ruhsat vermediklerini, mevcutların çıkarılması için Büyükşehir Belediyesinin bir çalışmasının olduğunu,

Belirtmiştir.

Altındağ Belediye Başkan Yardımcısı Yunus Keleş;

2008 yılı içinde ruhsatsız tabancayla havaya ateş etme, yaralama vs. 64 adet asayiş sorunu yaratan adli vaka cereyan ettiğini, yaşanan olgu ve olayları tespit etmek üzere,

bölgedeki mahalle sakinleriyle Belediye olarak gerekli diyalogları kurduklarını, bölgedeki başta hastaneler olmak üzere kamu kurumlarından bilgi aldıklarını, bölge halkının şikayetlerinin çok ciddi rahatsızlıklardan kaynaklandığını tespit ettiklerini, edinilen bilgiler çerçevesinde Altındağ Belediye Meclisince bu bölgenin alkollü bölge olmaktan çıkarıldığını, mevcutların ruhsatlarının yasal bir hak olduğundan dolayı belediye tarafından iptal edilemeyeceğini ancak bir devir durumunda ruhsatlarının yenilenmeyeceğine ilişkin belediyece karar alındığını, yeni bir ruhsat verilmeyeceğini, belli bir süreç içerisinde bölgenin ideal bir ortama geleceğini düşündüklerini, oto galerileriyle ilgili yeni ruhsat vermediklerini beyan etmiştir.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreteri Altan Raşit Civan;

Büyükşehir Belediyesi'nin gerek birinci el gerekse ikinci el oto galerileri için İçişleri Bakanlığı yetkileri ve işletme sahipleri nezdinde toplantılar yaptıklarını, bu işyerleri için Gölbaşı'nda bir arsa tahsis ettiğini, buna ilişkin kararın Belediye Meclisinden geçtiğini, ayrıca Esenboğa yolunda Kuzey Ankara Projesi Bölgesinde, optimal alışveriş merkezinin arkasında ve Etlik eski şehirlerarası otobüs terminalinde olmak üzere 4 bölgede otomotiv sektörüne tahsis edilecek ve alım satımın yapılabileceği projeler yapıldığını, belirtmiştir.

Ankara Emniyet Müdürlüğü Asayiş Müdür Yardımcısı Erol Alkan;

Polis Vazife ve Selahiyetleri Kanununun 8 inci maddesi kapsamında ancak sınırlı sayıda şartlarla işletmelerin ruhsatlarının Valilik aracılığıyla yalnızca 60 günlük bir süre için iptal edebildiklerini, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik gereğince diğer bütün yaptırımların belediyelerin yetkisinde olduğunu,

Talatpaşa bulvarıyla ilgili handikapların birisinin bu bulvarın iki tane ilçemizin sınırları içerisinde yer almasının olduğunu, 2009 yılı içerisinde güvenlik ve asayişe ilişkin çok sayıda denetleme yapıldığını,

2009 yılı itibarıyla genel uygulamalar çerçevesinde yapılan denetimlere ilişkin istatistiki bilgi olarak şunları sunabileceğini;

2147 şahıs hakkında kontrol işlemi yapıldığı hakkında işlem yapılan şahıs sayısının 107 kişi olduğu, bunlardan 13 aranan şahıs yakalandığı, 2 kişiye kimliksiz şahıs işlemi yapıldığı,

İşlem yapılan oto sayısının 117 olduğunu, bunlardan 64 ünün yasak parktan dolayı, 5 inin alkollü araç kullanmaktan ceza kesildiği, 23 adet otonun trafikten çekildiğini, yani bu umuma açık eğlence mekanlarında 71 defa ayrı ayrı denetleme işlemi yapıldığını, bu denetimlerin çeşitli idarelerle müşterek yapıldığını, örneğin, kan kartı olmadığından dolayı bu umuma açık yerlerde görevlendirilen 83 bayana işlem yapıldığı, küçük yaşta çocuk bulundurmaktan 2 işyeri hakkında ayrıca işlem yapıldığı,

Söz konusu bölgede en fazla şikâyetin gürültüden kaynaklandığını şikâyet üzerine polis ekipleri gelene kadar işyeri gürültü düzeyini azaltabildiğini,

Belirtmiştir.

3- Sivil Toplum Temsilcisinin Verdiği Bilgiler:

TMMOB Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi Temsilcilerince;

Talatpaşa Bulvarı ve civarının alt katları dükkan ve üst katları konut olarak kullanılan ve tanımlanan bölgelerden biri olduğunu, zaman içerisinde bu işyerlerinin yukarı katlara da plansız olarak çıktığı, civardaki oto galerilerinin büyük işletmeler olmaları hasebiyle daha geniş mekanlar gerektirdikleri için işyeri olarak kullanılması öngörölmüş olan alt katları yanlış bir biçimde ve korsan bir uygulamayla kullandıklarını, söz konusu oto galerilerinin satış için stoklarında tuttıkları araçların yol kenarlarını, apartmanları ve kaldırımları işgal ettiğini, bu işgallerin bölge sakinlerini gerekli otopark alanından mahrum bırakarak rahatsız ettiğini,

İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Müdürlüğüne Mayıs 2007’de bu oto galerilerinin şehir dışına çıkarılması için iki yıllık bir mühlet verildiğini, ancak oto galerilerinin Büyükşehir Belediyesi tarafından hala şehir dışına çıkartılmadıklarını,

Eğlence mekânlarının bir kültür olayı olduğunu, bu mekânlarda eğlenen insanların yarattığı problemlerin güvenlik güçlerini ilgilendirdiğini, eğlenmek için bu mekânlara giden çok sayıda insanın bölge sakinlerini ciddi bir oto park alanı sorunuyla karşı karşıya bıraktığını, sorunun bir asayiş ve oto park sorunu olduğunu, Valiliğin asayiş probleminin boyutuna göre gerekirse kapatmaya varan tedbirleri alması gerektiğini,

Planlama kurallarına ve ilkelerine göre meskenlerin altlarında bulunan işyerlerinin daha çok insanların günü birlik ihtiyaçları için küçük işyerleri olarak kullanılması ve bu yönde ruhsat verilmesi gerekirken, kötü yönetimlerin etkisiyle buraların mesken alanlarıyla bağdaşmayacak işyerleri haline getirildiğini, zamanında bir şekilde verilmiş işyeri ruhsatlarının babadan oğla devrettiğinden bunların revize edilme durumuna gidilemediği, halihazır uygulamaların mevzuata uygun olmadığını ancak bir kazanılmış hak durumuyla karşı karşıya kalındığını,

Şikayet konusu bölgede özellikle eğlence sektöründe faaliyet gösteren işyerlerin daha çok kaba güce ve mafyalaşmaya meylettiği için sorunların yaşandığı, aynı görüntüyü örneğin bir Cinnah’ta, Arjantin caddesinde görülmediğini, yani planlamanın dışında daha çok pratik uygulamalardan kaynaklanan sorunların yaşandığı,

Sorunların aşılmasında yöneticilerin gerekli iradeyi göstermeleri gerektiği ancak öncelikle bu yerlerin imar planlarında yapılan düzenlemelerle bu tür eğlence mekânlarının ticaret merkezleri rekreasyon alanları içerisine transferinin düşünülebileceği, gerekli koordinasyon sağlanarak, kamu oyunu rahatsız etmeden başka bir yerde toplanmasının uygun olacağını,

637 sayılı Kat Mülkiyetleri Kanununda bu tür işyerlerinin ruhsatlandırılması için diğer kat maliklerinin de izninin alınması gerektiği, çoğu zaman bu izinlerin alınmasında veya ruhsatlandırma işlemlerinde usulsüzlüklerin yaşanabildiği, dolayısıyla ruhsatlandırmaların ve izinlerin araştırılmasının yerinde olacağı, ilgili Belediyelerin Talatlaşa Bulvarında verdikleri ruhsatların ne ölçüde yasal gereklere uygun verildiğinin araştırmalarının yerinde olacağını,

beyan etmişlerdir.

3 - İlgili Kurumlardan Gelen Cevabi Yazılar:

Çevre ve Orman Bakanlığından Komisyonumuza Gönderilen Cevabi Yazıda;

Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği (ÇGDY) hükümleri uyarınca; Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığına, Yenimahalle Belediye Başkanlığına, Mamak Belediye Başkanlığına, Altındağ Belediye Başkanlığına ve Çankaya Belediye Başkanlığına çevresel gürültü alanında ölçüm, şikâyetlerin değerlendirilmesi, programlı/programsız denetimlerin yapılması, ihlal tespiti durumunda idari cezaların verilmesi hususlarında yetki devri yapıldığı,

Yetki devri yapılan belediye başkanlıkları tarafından yapılan denetimler ve uygulanan idari işlemler hakkında bilgiler, yine Bakanlıklarınca oluşturulmuş standart bir forma işlenerek, 3'er aylık periyotlarla taraflarına gönderildiği, söz konusu uygulamaların da takibinin yapıldığı, eksik olan hususların giderildiği ve uygulamada birlikteliğin sağlanmaya çalışıldığı,

Bu kapsamda; Çankaya ve Altındağ Belediye Başkanlıklarından periyodik olarak Bakanlığımıza gönderilen denetim raporlarından; toplamda 121 adet programlı/programsız denetim gerçekleştirildiği, sınır değerlerin aşılmasının tespiti halinde idari para cezası uygulandığı ve gerekli önlemlerin alınması için ek süre verildiğinin tespit edildiği,

ÇGDY ve İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik dikkate alınarak şikâyet dilekçesinde yer alan hususların gereği yapılmak üzere, Çankaya Belediyesi ve Altındağ Belediyesi başkanlıklarına bildirildiği, konunun Bakanlıklarınca da takip edileceği, Bildirilmiştir.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı tarafından Komisyonumuza gönderilen cevabi yazıda;

Gölbaşı Mevlana Kapı Kent Girişi Kentsel Dönüşüm Proje Alanı kapsamında Gölbaşı Oto Galerileri ve Oto Pazarı Alan Düzenlemesi Ön Proje çalışmasının yürütüldüğü, projenin uygulamaya geçirilebilmesi için Çevre ve Orman Bakanlığına bağlı Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığından onay alınması gerektiğinden ilgili imar planı değişikliklerinin söz konusu kurum başkanlığında onay aşamasında olduğu, aynı zamanda proje alanına ilişkin kamulaştırma işlemlerinin Emlak ve İstimlak Dairesi Başkanlığınca yürütüldüğünü, ilgili Kurum onayı ve kamulaştırma işlemlerinin tamamlanmasını takip eden süreç içerisinde uygulama projesine ait aşamaların Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığınca takip edilip sonlandırılacağı bildirilmiştir.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı Metropoliten Nazım İmar Planlama Şube Müdürlüğü tarafından Komisyonumuza gönderilen cevabi yazıda;

Yukarıda Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığınca verilen bilgiler tekrarlanmış, ayrıca, galerilerle ilgili imar planının onaylandığı, ancak uygulama aşamasında mülkiyet ve fiili

yapılaşma problemlerinin ortaya çıkması nedeniyle onaylı planlarda revizyon yapılarak yeniden onaylanmak üzere Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığına gönderilip henüz cevap alınamadığı, oto galerileri için tahsis edilen alanların sivil toplum kuruluşları tarafından uzak bulunması üzerine İçişleri Bakanı'nın da katılımıyla gerçekleştirilen toplantılarda kent merkezine daha yakın alternatif yerlerin araştırılmasının uygun görüldüğü, bu doğrultuda çalışmaların sürdürüldüğü, bildirilmiştir.

Çankaya Belediye Başkanlığı tarafından Komisyonumuza gönderilen cevabi yazıda; Talatpaşa Bulvarı üzerindeki işyerlerinin zabıta ekiplerince sürekli denetlendiği, bu denetimler esnasında işyerlerinde çalışan personelle birlikte çalışma saatlerine uyulup uyulmadığı, ruhsat doğrultusunda faaliyet gösterilip gösterilmediğinin kontrol edildiği ve gürültü konusunda sürekli denetimlerin yapıldığı bildirilmiş ve uygulanan yaptırımların bir listesi sunulmuştur. Bu çerçevede 6/2/2007 ile 20/10/2009 tarihleri arasında 48 adet idari para cezası uygulandığı anlaşılmıştır.

Altındağ Belediyesi Başkanlığı tarafından Komisyonumuza gönderilen cevabi yazıda; Belediye Meclisinin 7/4/2009 tarihli kararıyla söz konusu bölgenin içkili yer bölgesinden çıkarıldığı belirtilerek, belediyenin söz konusu kararına ilişkin bilgi ve belgeler sunulmuştur.

4- Yerinde İnceleme:

DKGK almış olduğu karar doğrultusunda çalışmalarını sürdüren Kayseri Milletvekili Ahmet Öksüzkaya Başkanlığında, Aydın Milletvekili Recep Taner ve Muş Milletvekili Seracettin Karayağz'ın üyesi olduğu alt komisyon, 25/5/2010 tarihinde bölgede oturan konut sakinlerinin ve ilgili yerel idarelerin temsilcilerinin de katılımıyla bir kez de sorunları yerinde görmek üzere şikayet konusu yapılan Talatpaşa Bulvarı civarında yerinde incelemelerde bulunmuştur. İnceleme sırasında bölgede bulunan çok sayıda kişinin bilgisine başvurulmuş, yerel idare yetkililerinin şikayet konusu hakkında bilgisine başvurulmuştur.

Bölgede oturan kişilerce;

Müteaddit defa yetkili makamlar nezdinde şikâyetlerini dile getirdiklerini, halihazırda başlattıkları kampanya sonucu hastanelerin okulların ve bölge sakinlerinin iştirakiyle topladıkları 800 civarında dilekçeyi önceki başvurularına ek olarak Komisyonumuza teslim ettiklerini, ilgili belediyelerden yeni ruhsatların verilmemesi hususunda kararlar çıktığını, ancak kendilerinin cadde üzerinde faaliyet gösteren 10 adet işyerinin de başka bir yere taşınmasını istediklerini, bulvarın imajının değiştirilmesini istediklerini, bölgede okulların bulunduğunu, bu işyerlerinden çocuklarının kötü yönde etkilendiğini, kadınlara tacizlerin eksik olmadığını, çevrenin olumsuz etkilendiğini, mevcut işyerlerinde binada yer açmak için imara aykırı tasarrufların yaşandığını mesela kolonların tahrip edildiği, yangın çıkışlarının iptal edildiğini, başvuru haklarını kullandıkları için tehdit aldıklarını, komisyonda belirttikleri sorunların aynen devam ettiğini, bölgede devamlı polis ekibi bulundurulmadığını, caddelere ve sokaklara işyerleri nedeniyle araçların park edildiğini ve trafiği engellendiğini, bundan dolayı tartışma yaşandığını, belirtmişlerdir.

Altındağ Belediyesi yetkililerince;

Talatpaşa Bulvarı civarında 68 adet oto galerisi bulunduğunu, bunun Ankara'da toplamda bulunan oto galerilerinin %12' sine tekabül ettiğini, Büyükşehir Belediyesince gerekli planlamanın yapılması ve yer bildirilmesi durumunda, mevcut işyerlerinin taşınması için gerekli girişimlerde bulunacaklarını, bildirimlerde bulunacaklarını,

Şikayete konu, alkollü eğlence merkezleri için, yer yer denetimler yaparak idari para cezası uyguladıkları, teknik açıdan imar şartlarını taşıyıp taşımadığı hususunda denetimler yaptıklarını, yerine göre bu gerekçeyle ruhsatı iptal işlemi uyguladıklarını, daha önce bölgenin alkollü işyeri bölgesi olmaktan çıkarıldığını, bölgedeki eğlence yerlerine ilişkin sorunları kendilerinin de gözlemlediğini, kazanılmış hak statüsü olduğu için mevcut işyerlerinin taşınmasının söz konusu olmadığı,

Belirtilmiştir.

Çankaya Belediyesi yetkililerince;

DKGK toplantısı sonrası yaptıkları değerlendirmelerle, Çankaya Belediyesinin, Meclis kararı ile 3/3/2010 tarihinde kendi sınırları içerisindeki bölgeyi alkollü bölge olmaktan çıkardığını, bu nitelikte yeni işyeri açılmamasına, devir hakkının verilmemesine ilişkin karar aldığını, ancak kazanılmış hak statüsündeki mevcut işyerleri için bu yönde bir işlem tesis edilmediğini, zaten bunun hukukende mümkün olmadığını, son iki yıl içerisinde yeni ruhsat verilmediğini, bölgede müşterilerin belirttiği gibi sorunların olduğunu, esas olarak sorunun asayiş ve güvenlik odaklı olduğunu, müşterilerin yakındığı sorunları kendilerinin de gözlemlediklerini, bu işyerlerinin belli bölgelerde toplanmasına ilişkin bir projelerinin olmadığını, Talatpaşa bulvarındaki sorunları belediye sınırları içerisinde bulunan diğer benzeri işyeri ortamlarında gözlemediklerini, söz konusu işyerlerine müteaddit tarihlerde caydırıcı idari cezalar uyguladıklarını, ruhsat koşullarını mevcut işyerlerinin taşıyıp taşımadıkları, imar sorunu olup olmadığı konusunda yer yer inceleme yaptıklarını, bu çerçevede bir işyeri hakkında işyeri kapama cezası verildiğini,

Çankaya Emniyet Müdürünce

2559 sayılı Kanun Polis Vazife ve Salahiyetleri Kanunu hükümlerine göre, uyuşturucu, kumar, fuhuş, suçlarından bir yılda 3 defa işlem yapılması durumunda mülki amir tarafından kapatılma yönünde işlem yapılabilirdi, şu ana kadar bu yönde bir işlem tesis edilmediği, trafik, asayiş denetimlerini artırdıkları, ekiplerinin yeterli olduğunu, bir ihbar olduğunda 3-5 dakika zarfında müdahale edildiği, vatandaşların insanca yaşama hakkında ciddi sıkıntıların yaşandığı, ancak diğer yandan işletmelerinde kanuni haklarının bulunduğu, bölgeden çokça şikayet alınmasının sebebinin işyerlerinin meskenlerle iç içe olmasından kaynaklandığını, buradaki işyerlerine gelen kişilerin kültür olarak daha alt seviyeden olduğu, her akşam trafik ekiplerin güzergah üzerinde dolaştıkları, her gece ekiplerinin uygulama yaptıkları, ana caddelere mobese konulması planlandığı ancak şu an itibarıyla bölgeye mobese sisteminin kurulmadığı, kanunlarda suç olarak tanımlanan fuhuşun alkollü işyerlerinde yapılmadığı, belirtilmiştir.

Alt komisyonunun tespitleri;

Talatpaşa Bulvarı ve etrafındaki sokaklarda yapılan incelemelerde,

Bölgede cadde ve sokaklar üzerinde çok sayıda oto alım satımı yapan işletmelerin olduğu, bu işletmelerin satışa sundukları araçları kaldırımlar üzerlerine, sokak ve cadde kenarlarına bıraktıkları, yer yer yaya geçişini ve araç trafiğini engelleyecek kullanımların var olduğunu,

Talatpaşa Bulvarı üzerindeki eğlence sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin yerleşim alanlarının tamamen içerisinde kaldığı, cadde üzerindeki binaların katlarının daha çok konut olarak kullanılırken, zemin ve bodrum katlarında eğlence sektöründeki işletmelerin faaliyet gösterdiği, bu şekilde 10 tane işletmenin faal olduğu, bu işletmelerin üst katlarında yer yer boş dairelerin gözlemlendiği,

Buraların uzun yıllar önce yerleşime açılmış meskun mahaller olduğu,

İkinci el oto alım satımı yapan işyerlerinin de halkın konut olarak kullandığı apartmanların zemin katlarını kullandığı,

Söz konusu bölgede oturan kişilerin şikayete konu işyerleri nedeniyle infial derecesinde yakınmalarının olduğu, günlük ve sosyal yaşamlarını sürdürmekte ciddi sıkıntılar çektiklerini dile getirdikleri, bu şikayetlerin bölgede yaşayan insanların genelinde olduğu,

Talatpaşa bulvarı etrafında okul, hastane gibi kamu binalarının bulunduğu,

Bölgeden sorumlu Belediyeler ve muhtarlıkların vatandaşların dile getirdiği şikayete konu durumları kendilerinin de gözlemlediği, soruna çözüm bulunmasını kendilerinin de arzuladığının anlaşıldığı, bu çerçevede bölgede yeni işletme açılmasına imkan vermeyen uygulamalara gittikleri, ancak kazanılmış hak nedeniyle mevcut işletmelerin ruhsatlarının iptal edilemediği,

Çevre il müdürünün davet edilmesine rağmen yapılan yerinde inceleme sırasında hazır bulunmadığı,

Tespit edilmiştir.

5- Usul ve Esasa İlişkin Değerlendirme

Gülbahar Yılmaz ve 160 kişi ile Erzurum Mahallesi Muhtarlığının ve 18 apartman yöneticisinin Talatpaşa Bulvarı civarındaki alkollü eğlence mekanları ve oto galerilerinin bölge sakinlerinin sağlık, huzur, esenlik ve güvenliği açısından yarattığı sorunların ve tehlikenin giderilmesi ve bu işletmelerin meskun mahalden başka bir yere taşınması talebini içeren dilekçeleri, İçtüzüğün 116 ncı maddesi çerçevesinde değerlendirilmek üzere Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Gündemine alınmıştır.

Komisyonumuz, müşterilerin, gerek Komisyonumuza yapılan müteaddit yazılı başvurularından gerekse yerinde incelemelerden, şikâyeteye konu bölge insanının infiale varan haklarının ihlal edildiği duygusu içerisinde bulunduğunu gözlemlemiştir. Yine tüzel kişiliğe sahip mahalli yönetimlerin de müşterilerce dile getirilen sorunları paylaştıkları görülmüştür.

Komisyonumuz öncelikle mahalle sakinlerinin gerek TBMM organları nezdinde gerekse idare makamları nezdinde yaptıkları ısrarlı başvurularını, girişimlerini hak ve hürriyetlerin savunulması, örgütlü bir sivil hareket oluşturma becerisi gösterilmesi bakımından takdirle karşılamakta ve örnek bir hareket olarak görmektedir. Bunun yanı sıra dilekçe hakkını kullanan müşterilerin salt bu hakkı kullanmaktan kaynaklanan bir tehdit ve baskıya maruz kalmamalarını

öncelikle önemsemektedir. Gerek yazılı başvurularda, gerekse yerinde inceleme sırasında mahalle sakinlerinin dilekçe hakkını kullandıkları için tehdit alıyoruz şeklindeki yakınmalarının, bölgedeki işletmelerin özel durumları düşünüldüğünde kolluk makamlarınca ehemmiyetle dikkate alınması gerektiği, vatandaşların can ve mal güvenliklerinin sağlanmasında nitelikli tedbirlere başvurulması gerektiği tarafımızca değerlendirilmiştir.

Buna karşın müştekilerce kamu kurumları nezdinde kırka yakın başvuru ve girişimde bulunmalarına rağmen yeterli bir sonuç alınamaması, Komisyonumuzda kamu idarelerinin çözüm üretme veya vatandaşları yaptıkları işlemlerle tatmin etme ve vatandaşları teskin etme konusunda gerekli başarıyı gösteremediği kanaati uyandırmıştır.

Yukarıda belirtildiği üzere dilekçelerde yer alan taleplerin özünde; güvenli, huzurlu, sağlıklı, esenlik içerisinde ve dengeli bir çevrede yaşama hakkının ve kamu düzeninin sağlanması bulunmaktadır. Bunun yanı sıra mülkiyet hakkının kullanılmasında yaşanan sıkıntılar da dile getirilmiştir.

Şikâyetlerin infial derecesine varmasının esas nedeninin, söz konusu işletmelerle insan yaşam alanlarının, hastane ve okul gibi toplumsal merkezlerin iç içe olmasından, yani planlama ve asayiş sorunundan kaynaklandığı tespit edilmiştir.

Gerek mahalle sakinlerinin gerekse ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcilerinin dinlenmesi ve sunulan bilgi ve belgelerin incelenmesi sonucunda, Komisyonumuz, şikâyet konusu ikinci el oto galerileri ve özellikle alkollü eğlence mekanlarının bölge sakinlerinin güvenli, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkını ihlal ettiği kanaatine ulaşmıştır.

Hiç şüphesiz kamu idarelerinin, vatandaşın hak ihlallerine karşı korunması, kamu düzeninin tesis edilmesi konusunda görev ve sorumlulukları bulunduğu gibi bu sorumlüğün gereklerinin yerine getirilememesi vatandaşın kamu idarelerine ve devletine güven ve saygısını zedeleyecektir.

Komisyonumuz bilgisine başvurduğu, planlama uzmanları ve yerel idarelerin verdiği bilgilerden, planlama kurallarına ve ilkelerine göre bölgedeki meskenlerin altlarında bulunan işyerlerinin daha çok insanların günü birlik ihtiyaçları için küçük işyerleri olarak kullanılması ve bu yönde ruhsat verilmesi gerekirken, kötü yönetimlerin etkisiyle buraların mesken alanlarıyla bağdaşmayacak işyerleri haline getirildiği, halihazır uygulamaların mevzuata uygun olmadığı tespit edilmiştir. Yani kamu yönetimi, sağlıklı ve güvenli yerleşim yerlerini planlama ve oluşturma görevinde hizmeti kötü sunmuştur.

Komisyonumuz bölgedeki özellikle eğlence mekânlarından kaynaklanan hak ihlallerinin giderilmesi için gerek mahalli idarelerin gerekse yerel mülki ve kolluk birimlerinin son dönemdeki iyi niyetli girişimlerini memnuniyetle gözlemlemiştir. Bu çerçevede Çankaya ve Altındağ Belediyelerinin şikâyetle konu işyerleri için yeni işyeri açma ruhsatı vermeme ve devir durumunda ruhsatı iptal etme yönündeki kararları Komisyonumuzca memnuniyetle karşılanmış, sorunun çözümü için atılmış ciddi ve sorumluluk gerektiren adımlar olarak değerlendirilmiştir. Ancak bu adımlar vatandaşların sorunlarına kısmen bir çözüm getirebilmiştir.

Sorunun günümüzde devam etmesinin sebebi ise zamanında kötü ve plansız yönetimlerin marifetiyle bir şekilde verilmiş işyeri ruhsatlarının babadan oğla devrettiğinden bunların revize edilme durumuna gidilemediği, bir kazanılmış hak durumuyla karşı karşıya kalındığındandır.

Komisyonumuz sorunların aşılmasında yerel ve mülki yöneticilerin gerekli iradeyi göstermelerini, vatandaşlarla, işletmelerle işbirliği içerisinde olmalarını önemsemektedir.

Anayasa'nın 56 ncı maddesi "Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir." hükmüyle, insanların sağlıklı bir çevrede ve güvenlik içinde yaşama hakkını güvence altına almıştır. İdarenin asli görevlerinden biri halkın can ve mal emniyetini temin etmektir. Halkın genel refahını, güvenliğini ve sağlığını tehdit eden her türlü olumsuz etkiye ve muhtemel tehlikelere karşı tedbirlerin alınması, sağlıklı, dengeli bir çevrede güvenli yaşam alanlarının oluşturulması, gerek valiliklerin gerek yerel yönetimlerin temel görevleri arasındadır.

5393 sayılı Belediye Kanunun 15 inci maddesinde gayrisihhi işyerlerini, eğlence yerlerini, halk sağlığına ve çevreye etkisi olan diğer işyerlerini kentin belirli yerlerinde toplamak belediyelerin görev alanında sayılmıştır. Dolayısıyla imar planlarında yapılan düzenlemelerle şikayete konu eğlence mekânlarının ticaret merkezleri rekreasyon alanları içerisine transferinin düşünülmesi, gerekli koordinasyon sağlanarak, kamu oyunu rahatsız etmeden başka bir yerde toplanması için Ankara Büyükşehir, Çankaya ve Altındağ belediyelerinin bu yetki çerçevesinde gerekli planlamayı ve altyapıyı tesis etmeleri tarafımızca gerekli bulunmakta ve kanuni bir görevin ifası olarak değerlendirilmektedir. Tabi bu planlama yapılırken söz konusu işletmelerinde hak ve menfaatlerinin korunmasına yönelik alternatifler oluşturulmalı, yönetim ilkesi çerçevesinde bölge halkı ve işletmelerle birlikte çözüm önerilerinin geliştirilmesine çalışılması yerinde uygulamalar olacaktır.

Şikâyet konusunun diğer bir boyutu da asayiş sorunlarına bağlı olarak kamu düzeninin sağlanmasıdır.

Gerek bölgeden sorumlu belediyelerin sunduğu bilgiler gerekse kolluk kuvvetlerinin kayıtları incelendiğinde, özellikle eğlence mekanlarının mahalle sakinleri açısından ciddi rahatsızlık oluşturduğu açık bir biçimde tespit edilmiştir. Komisyonumuzun elde ettiği tüm bilgi ve belgeler, özellikle söz konusu eğlence mekanlarının, gürültülü müzik, silah taşıma, uyuşturucu kullanımı, fuhuş, cinsel ve fiziksel taciz vb. çoğu açıkça suç teşkil eden fiillerin işlenmesine uygun bir ortam oluşturduğunu ortaya koymaktadır. Eğlenmek için bu mekânlara giden çok sayıda insanın bölge sakinlerini ciddi oto park alanı sorunuyla karşı karşıya bıraktığı görülmüştür.

Yine Ankara ilindeki diğer eğlence mekânlarından farklı olarak şikâyet konu bölgedeki eğlence mekânlarının kültürel atmosferinden dolayı sıkıntıların baş gösterdiği, bu işyerlerinin daha çok kaba güce ve mafyalaşmaya meylettiği için sorunların yaşandığı, aynı görüntüyü örneğin bir Cinnah'ta, Arjantin caddesinde görülmediği, yani salt planlama

hatalarının dışında bölgedeki işletmelerin işletme tarzından kaynaklanan sorunların da bulunduğu anlaşılmaktadır.

Kamu düzeninin sağlanması merkezi idarenin en temel ve öncelikli görev ve sorumluluklarından birisidir. Bu çerçevede riskin ileri seviyede olduğu bu bölgede özellikle gece saatlerinde, devamlı kolluk ekiplerinin bulundurulması, mobese gibi bölgeyi devamlı kontrol altında tutacak cihazlardan yararlanılması, trafik ve işyeri denetimlerinin düzenli yapılması ivedilikle uygulamaya geçirilmesi gereken önlemler olduğu tarafımızca değerlendirilmektedir.

Yine kamu düzeninin bir unsuru olan halkın esenliğini bozan eğlence merkezlerinden kaynaklı gürültü, Komisyonumuza çokça iletilen şikayet konusu olmuştur. İlgili yerel yönetimlerce bu konuda bir takım denetimlerin yapıldığı yer yer idari yaptırımlara başvurulduğu görülmüştür. Ancak incelemelerimiz sırasında mahalle sakinlerince gürültü sorunun devam ettiğine, gürültünün geç vakitlere kadar sürdüğüne ilişkin ciddi yakınmalar olmuştur. Dolayısıyla halkın kaygılarının tamamen giderilmesine ilişkin denetim görevinin artırılması tarafımızca önemsenmektedir.

Komisyon Başkanlığının çevresel gürültüsü konusunda asli denetim yetkisine sahip olması hasebiyle Çevre ve Orman Bakanlığı nezdinde bölge üzerinde yetki devri yapılmış yerel idarelerin iş ve işlemlerinin gözden geçirilmesi yönündeki muhtelif tarihli taleplerine karşın ilgili Bakanlıkça, söz konusu denetimin yapıldığını, işbirliğine gidildiğini gösteren tespitlerin aktarılamaması kanuni gözetim yetkisinin kullanılmasında yerindesizliğe ilişkin tereddüt oluşturmıştır. Komisyonumuz söz konusu gözetim yetkisinin kullanılmasını kamu yararı bakımından gerekli görmektedir.

Şikayete konu sorunların bir kısmı da oto alım satımı yapan işletmelere ilişkin olmuştur.

Bilindiği üzere özellikle Ankara merkezli gelen başvurular üzerine DKGK'nın 23/1/2007 tarihli kararıyla;

"İçişleri Bakanlığının 14/1/2005 tarihli Genelgesinde, konunun can ve mal güvenliği açısından önemi ve aciliyeti vurgulanmasına rağmen, oto galerilerinin belediyelerce belirlenecek alanlara taşınması için bir süre sınırlaması getirilmediği ve konunun sürüncemede kaldığı, bu nedenle sorunun ortadan kaldırılabilmesi için bakanlıkça düzenlenecek yeni bir genelgede mutlaka süre sınırlaması getirilmesine,

İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü ve ilgili belediyelerce can güvenliğini tehdit eden bina girişlerindeki oto galerilerinin şehrin belli bir yerine taşınmasına yönelik çalışmaların öncelikle hayata geçirilmesi ve taşınma işleminin en kısa sürede tamamlanmasına..."

Karar vermiştir.

İçişleri Bakanlığınca da 31/5/2007 ile 19/11/2008 tarihli genelgelerle *"Öncelikle büyükşehir belediyeleri, il belediyeleri ve nüfusu yüz binden fazla olan ilçe belediyeleri, ikinci el oto galerilerini 2009 yılı Mayıs ayının sonuna kadar yerleşim alanları dışında belirlenecek*

mekânlara taşıyacaklardır...” denilmek suretiyle yerel idareler talimatlandırılmıştır. Bu çerçevede İstanbul ve Aydın gibi bir çok şehir merkezinde söz konusu planlamanın başarıyla hayata geçirildiği bilinmektedir.

Ankara Büyükşehir Belediyesince planlamaya ilişkin bir takım hazırlayıcı işlemlerin yapıldığı bilinmekle beraber, şikayete konu bölgede DKGK kararı doğrultusunda işaret edilen makul süre zarfında planlamaya ve uygulamaya ilişkin işlemlerin yapılmasında gerekli başarının gösterilemediği görülmüştür.

Komisyonumuz, Ankara Büyükşehir Belediyesine söz konusu planlama çalışmasını ivedilikle sonuçlandırmasını önemle tavsiye etmektedir.

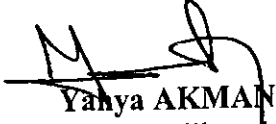
Gereği Düşünüldü: Talatpaşa Bulvarı üzerindeki eğlence mekanları ve oto alım-satımı yapan galerilerin kamu düzenini bozduğu ve insanların sağlıklı çevrede yaşama hakkını engellediği için meskun mahalleden başka bir yere taşınmasını isteyen dilekçeler hakkında yukarıda yapılan tespit ve değerlendirmeler doğrultusunda:

- Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Çankaya, Altındağ Belediyelerinden, Talatpaşa Bulvarı üzerindeki eğlence mekânlarının şehircilik ilkelerine uygun bir bölgeye veya merkeze taşınmasına ilişkin planlama ve altyapı çalışmalarının başlatılmasının istenmesine,
- Ankara Valiliğinden Çevre, Bayındırlık ve İskan, Sağlık ve Emniyet İl Müdürlüklerinden oluşturulacak bir komisyon marifetiyle bölgedeki eğlence mekanlarının imar, sağlık, çevre ve kamu düzeni bakımından gerekli şartları taşıyıp taşımadıklarının incelenmesinin istenmesine,
- Ankara Büyükşehir Belediyesinden oto alım satımı yapan işyerlerinin belli bir yerde toplanması için sürdürülen planlama çalışmalarının ivedilikle bitirilmesinin istenmesine,
- Ankara Valiliğinden, kamu düzeninin tesisi için söz konusu eğlence mekanları üzerindeki kolluk denetiminin sıklaştırılmasının, Talatpaşa Bulvarında mobese güvenlik sisteminin kurulmasının, Anayasal başvuru hakkını kullanan müşterilerin can ve mal güvenliklerinin korunmasında hassasiyet gösterilmesinin istenmesine,
- İçişleri Bakanlığından genel gözetim ve denetim yetkisi çerçevesinde ilgili mülki ve yerel makamların söz konusu hak ihlalinin giderilmesine ve planlamanın yapılmasına ilişkin gerekli hassasiyeti göstermeleri hususunda uyarılmasının ve koordinasyonun sağlanmasının istenmesine,

3071 sayılı Kanun ve TBMM İçtüzüğü'nün 115 ilâ 120 nci maddeleri gereğince, itiraz yolu açık olmak üzere oybirliğiyle karar verildi.

Karar No: 20

Konu : Kamu düzenini bozduğu insanların sağlıklı şekilde yaşam hakını engellediği iddiasıyla Talatpaşa Bulvarındaki eğlence sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin ne bu belgede bulunon oto alımsatımı yapan işletmelerin mesken mahalden başka bir yere taşınmasını aile kararı

Yahya AKMAN

Şanlıurfa Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Başkanı

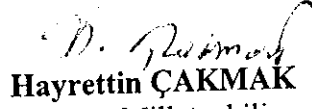

Ali KUL

Bursa Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Başkanvekili

Faruk KOCA
Ankara Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Sözcüsü

Mehmet Halit DEMİR

Mardin Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Katip Üyesi

Hayrettin ÇAKMAK

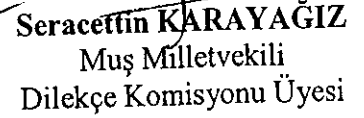
Bursa Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi

Hüseyin BESLİ
İstanbul Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi

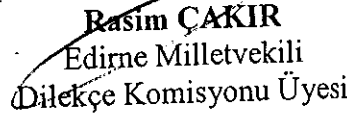

Ahmet ÖKSÜZKAYA

Kayseri Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi

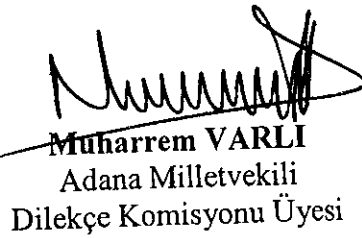
Fuat ÖLMEZTOPRAK
Malatya Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi

Seracettin KARAYAĞIZ
Muş Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi

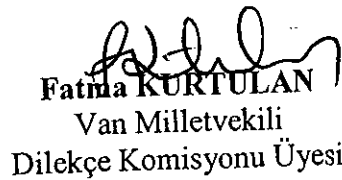
Mustafa KUŞ
Şanlıurfa Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi

Rasim ÇAKIR
Edirne Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi

Fuat ÇAY
Hatay Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi

Muharrem VARLI
Adana Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi

Recep TANER
Aydın Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi

Fatma KURTULAN
Van Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi